

DOUBRAVICKÝ OBČASNÍK

Zpravodaj obcí Doubravice, Velehradku a Zálesí

vychází 22. července 2016

elektronická verze

Vážení čtenáři Doubravického občasníku,

léto je v plném proudu, prázdniny ve své polovině, někteří se těšíte na zaslouženou dovolenou, někteří jste zpět v pracovním procesu, někteří máte dovolenou stále.... A někteří v tuto roční dobu propadáte tak jako já sběratelské vášni. Řekla bych, že vaše se již mění v posedlost, každopádně v posedlost, která přináší mému okolí značný prospěch. Jde totiž o borůvky. V květnu obcházím místečka s hojným porostem borůvků a dle četnosti květů se snažím odhadnout úrodu. V druhé polovině června na slunných místech již trhám první, mnohdy ještě fialové a dosti kyselé plody. Červenec je pro mě měsíc borůvkových žní a den, kdy neohybám svůj hřbet a neplním nádoby lesními plody, většinou končí různými abstinenčními příznaky, a tak následující ráno musím stůj co stůj, nehledě na počasí, do lesa... Výsledky své sběratelské posedlosti krmím rodinné příslušníky, a protože po určité době nemohou malé modrofialové plody už ani vidět, další rozdávám přátelům.

O prospěšnosti konzumace borůvek na naše zdraví jsem již psala v některém z minulých DO, ale prospěšný, zvláště na psychiku, je i samotný sběr. Lesní vzduch provoněný pryskyřicí, hudební produkce ptačích obyvatel, absence zvuků civilizace a k tomu činnost vyžadující trpělivost jsou dokonalou psychoterapií, pomáhají urovnat si v hlavě myšlenky, přinášejí nové nápady i životní rozhodnutí. Na druhou stranu při borůvkaření můžete zažít mnoho drobných naschválností či zlomyslností, které jako by vypadly ze sbírky populárních Murphyho zákonů.

Sto procentní zákonitostí je, že místo s největšími a nejsladšími borůvkami nacházíte tehdy, kdy už máte všechny nádoby plné a z lesa odcházíte.

Když se ženete na místo viz výše druhý den, je již obsazené jiným sběračem.

Nejlepší borůvky bývají na místech se ztíženou možností trhání, tj. ve vysoké trávě, v ostružině nebo za pletivem ohrady chránící nově vysazený les. Ruka oky v pletivu projde dovnitř, ale dlaň zaplněná borůvkami se již nedostane zpět.

Když už se radujete ze své manuální zručnosti, protože se vám podařilo prsty najednou utrhnout čtyři pět borůvek, do džbánu dopravíte jednu, ostatní skončí v trávě nebo jehličí.

Džbánek či jiná nádoba se převrhnou vždy, když jsou zcela nebo téměř plné. Když celý obsah vrátíte do nádoby a v jehličí nezůstane ani jedna bobulka, zjistíte, že se objem borůvek záhadně zmenšil.

Pokud si přivstanete, abyste užili lesní tišiny, přivstane si i lesní dělník a celou dobu vašeho sbírání v blízkosti vyžíná motorovou kosou trávu mezi mladými stromky.

Usoudíte-li, že si zasloužíte pár hrstí borůvek zkonzumovat přímo v lese, rozhodně se smiřte s tím, že do úst vpravíte i plody potřísněné, biologové odpustí, broukem „smradlákem“, což vám gurmánský zážitek dost znepříjemní.

Při vstupu do lesa si uvědomíte, že jste zapomněli na ochranu před komáry a hlavně klíšťaty, repelent zůstal na botníku. V případě, že jste repelentem pošpláchali oděv, boty i kůži, přinesete si domů minimálně jednoho přísátého cizopasnika.

Nespotřebované borůvky je dobré uložit do mrazáku, v zimě se budou vitamíny hodit. Velkou zlomyslností však je, když mrazák vypoví svou službu v době, kdy nejste několik dní doma, a po vašem návratu vás očekává nejen zapáchající maso z poslední zabíjačky, ale i fialová louže vsakující se mezi spáry plovoucí podlahy...

Navzdory borůvkovým Murphyho zákonům patří borůvky k létu, stejně jako grilování, výlety, setkání s přáteli... a já vám přeju, abyste si léto ve zdraví co nejvíce užili, ať už s borůvkami, či bez nich.

Lucie Baliharová

ZPRÁVY Z RADNICE

CESTA U KAPLIČKY

Obec Doubravice v roce 2016 realizuje akci „Cesta u kapličky na ppč. 606 - oprava krytu vozovky“. V rámci této opravy dojde k odstranění původního štěrkodrtvého krytu, reprofilaci podkladních vrstev a úpravě příčných sklonů. Zároveň dojde k jednostrannému osazení obrubníků a k odvodnění pomocí kanalizačních vpustí se zaústěním do stávající kanalizace. Finanční náklady akce jsou 613 218,-Kč. Tento projekt je spolufinancován Královéhradeckým krajem z dotačního titulu 16POV 02 ve výši 49.99%.

VODOVOD

Obec Doubravice v roce 2016 realizuje akci „Dostavba obecního vodovodu“. V rámci této akce dojde k vybudování nového hlavního vodovodního řádu v severní části obce v místech, kde dosud nebyl nebo byl v nevyhovujícím průměru a k propojení tří v současnosti koncových hlavních vodovodních řadů. Toto propojení umožní dodávat koncovým uživatelům kvalitnější pitnou vodu, zlepšit tlakové poměry v celém systému, umožní napojení rodinných domů, kde dříve nebyla možnost a v neposlední řadě významně zvýší požární bezpečnost montáží nových požárních hydrantů. Finanční náklady akce jsou 2 871 962,-Kč. Tento projekt je spolufinancován Královéhradeckým krajem z dotačního titulu „Rozvoj infrastruktury v oblasti zásobování pitnou vodou a odvádění odpadních vod“ ve výši 1 800 000,- Kč.

CHYSTANÉ AKCE

V roce 2016 proběhne v obci několik stavebních akcí. Všechny budou doprovázeny během léta a podzimu určitými omezeními v dopravě a pohybu občanů, ale doufám, že výsledek přinese pozitivní změnu ve vzhledu obce.

Jednou z nejdůležitějších akcí bude dlouhé roky připravovaná „Revitalizace středu obce Doubravice“. V rámci této akce budou vybudovány chodníky a lávky přes potok, které by měly zajistit bezpečný pohyb pěších ve středu obce až po budovu obecního úřadu. Náves bude doplněna novými autobusovými zastávkami a souvisejícím mobiliářem a celá strana u pomníku padlých bude zbavena stávajících plotů a upravena do parkové podoby. Věřím, že se vám nová tvář středu obce bude líbit. Akce je spolufinancována dotací ze SFDI ve výši 85% ustatelných nákladů. Akce by měla probíhat od půli srpna do konce listopadu.

Na tuto akci bezprostředně navazuje oprava cesty za kapličkou, která by měla proběhnout během září. Při této opravě bude kompletně vyměněn povrch komunikace za asfaltový včetně nových podkladních vrstev, bude uděláno nové odvodnění a provedena příprava na budoucí nové veřejné osvětlení. Akce je spolufinancována Královéhradeckým krajem. (viz výše)

Třetí a neméně důležitou akcí bude „Dostavba obecního vodovodu“. Dostavba se týká severní části obce, kde při původní stavbě vodovodu nebyl realizován hlavní vodovodní řad. Nový hlavní vodovodní řad povede od ukončení za Ježkovým domem směrem k Havlíčkovým a odtamtud v obecních cestách k silnici (zastávka U Hájenky) a zpět do obce podle silnice až ke stávajícímu ukončení u Knürů. Toto propojení všech tří v současnosti koncových řadů umožní dodávat koncovým uživatelům kvalitnější pitnou vodu, zlepšit tlakové poměry v celém systému a umožní lepší manipulaci při opravách poruch. Zároveň umožní napojení rodinných domů, kde dříve nebyla buď možnost, nebo i zájem (např. vlastní zdroj vody) a v neposlední řadě významně zvýší požární bezpečnost montáží nových požárních hydrantů. Při současném stavu probíhajících klimatických změn a snižování hladiny podzemních vod určitě není od věci mít možnost napojení na kvalitní pitnou vodu a v případě potřeby pouze otočit kohoutem a používat. Akce je spolufinancována opět Královéhradeckým krajem a měla by probíhat od 25. srpna asi po tři měsíce.

JIŽ ZREALIZOVANÉ AKCE

V jarních měsících proběhla částečná oprava požární nádrže. Byla vyměněna obě odpadní potrubí (původní bylo prorostlé kořeny stromů, zdeformované a zacpané) a byl částečně opraven vnitřek nádrže-vyhnilá dilatační prkna, různé ulomené betony a praskliny. Hlavní důvod této opravy byl ten, že prasklinami a poškozenými dilatačními spárami unikalo takové množství vody, že stále zeslabující přítok již nebyl schopen nádrž doplnit.

V objektu bazaru u koupaliště byly zhotoveny nové podlahy a provedeny menší vnitřní i venkovní úpravy. Doufám, že bazar pod novým vedením brzo zahájí činnost. Obě práce k plné spokojenosti provedla firma p. Martina Lapky.

Na Velehrádku byla opravena příjezdová cesta k chatám. Před opravou bylo již téměř nemožné projet cestou bez odřených aut a při větších deštích část povrchu odplavala k silnici a zbytek se rozmácel až k nesjízdnosti. Cesta byla upravena do původního rozměru a povrch opraven vrstvou asfaltového recyklátu. Doufám, že bude opět chvíli sloužit. Práci perfektně a rychle odvedl p. Antoš.

PODĚKOVÁNÍ

Velice bych chtěl poděkovat paní Janě Štěpánové a dobrovolníkům, které sehnala, že se na poslední chvíli ujala organizace Dětského dne, a to poté, co se na to všichni ostatní „vykašlali“. Děkuji.

VOLNÉ POBÍHÁNÍ PSŮ

Co k tomu ještě napsat, co již nebylo mockrát napsáno. Snad jen, že vina je vždy na straně páníčka a ne pejska, ať je malý hnědý nebo velký černý. A omlouvání páníčků, že „on nic nedělá, on už zase někudy utekl, on je šikovnej a díru si vždycky najde“ a podobné více či méně vtípné bajky jsou jenom výsměchem ostatním majitelům, jejichž psy ve vesnici nikdy nepotkáte, a když, tak pouze s doprovodem, který je ovládá. O škodách a znečištění, které útěkáři způsobují, ani nemluví.

Miloš Valášek, starosta

NAŠE OBEC RECYKLACÍ ELEKTROSPOTŘEBIČŮ VÝRAZNĚ ULEVILA ŽIVOTNÍMU PROSTŘEDÍ

Snaha obyvatel obce recyklovat staré a nepoužívané elektrospotřebiče se již několik let vyplácí. Naše obec obdržela certifikát vypovídající nejen o přínosech třídění televizí a počítačových monitorů, ale také o velkém významu sběru drobných spotřebičů, jako jsou mobilní telefony. Díky environmentálnímu vyúčtování společnosti ASEKOL můžeme nyní přesně vyčíslit, o kolik elektrické energie, ropy, uhlí, primárních surovin či vody jsme díky recyklaci vysloužilého elektra ušetřili ekosystém Země. Víme také, o jaké množství jsme snížili produkci skleníkových plynů CO₂ nebo nebezpečného odpadu. Informace vycházejí ze studií neziskové společnosti ASEKOL, která s obcí dlouhodobě spolupracuje na recyklaci vytříděných elektrozařízení.

Z Certifikátu Environmentálního vyúčtování společnosti ASEKOL vyplývá, že občané naší obce v loňském roce vytřídili 370,63 kg drobných spotřebičů. Tím jsme uspořili 8,99 MWh elektřiny, 638,52 litrů ropy, 34,32 m³ vody a 0,17 tun primárních surovin. Navíc jsme snížili emise skleníkových plynů o 1,65 tun CO₂ ekv., a produkci nebezpečných odpadů o 7,12 tun.

Výsledek studie jednoznačně prokázal, že zpětný odběr elektrozařízení, i těch nejmenších, má nezanedbatelný pozitivní dopad na životní prostředí. Když si uvědomíme, že recyklace běžných 100 televizorů uspoří spotřebu elektrické energie pro domácnost až na 4 roky, nebo ušetří přibližně 400 litrů ropy potřebných až k sedmi cestám do Chorvatska, jsou to impozantní čísla. Pozitivní zprávou pro uživatele počítačů také je, že odevzdání 10 vysloužilých monitorů ušetří spotřebu energie potřebnou pro chod notebooku po dobu necelých 5 let. Všichni ti, kteří tříděním takto zásadně přispívají k ochraně životního prostředí, si zaslouží obrovský dík.

KULTURNÍ A SPOLEČENSKÉ AKCE

VÍTÁNÍ NOVÝCH OBČÁNKŮ DOUBRAVICE A ZÁLESÍ

V sobotu 28. května 2016 odpoledne bylo do naší obce přivítáno devět občánek, jednalo se o děti narozené od podzimu 2014 do konce dubna 2016. Slavnostní akt proběhl v sále hostince U Hrdinů a konečně byl zcela organizován v režii sociálního odboru Obecního úřadu v Doubravici, tak jak by mělo být. Dvě předchozí Vítání občánek (2012 a 2014) se totiž uskutečnila víceméně jako aktivita maminek, které slavnostní přivítání do obecního života u nás postrádaly. Dobře rozjetou štafetu členky obecního zastupitelstva, Lucie Baliharová a Dagmar Ruščáková, převzaly a pokusily se v duchu předchozích vítání pokračovat.

Ve vyzdobeném sále (výzdobu opatřila Gábina Lašťovka) se sešli Michal, Alois, Laura, Alžběta, Lucie, Kryštof, Jakub a Hubert (Jiří se k slavnostnímu vítání nedostavil.) se svými rodiči a příbuznými. Slavnostní událost v životě nových občanů Doubravice a Zálesí zahájila Dagmar Ruščáková, jejíž proslov si můžete přečíst o pár řádků níže. Pak byli jednotliví občané vyzváni k osobnímu přivítání, rodiče se podepsali do pamětní knihy a převzali za své děti drobné dárky a upomínkový domovský list. Celý program hudebně podbarvovala hrou na klávesy Lenka Skurčáková.

Ještě jednou všem novým občánekům přejeme šťastný život!

Lucie Baliharová

PROSLOV DAGMAR RUŠČÁKOVÉ

Dívám se na seznam devíti jmen a přemýšlím. Devět jmen znamená devět malých dětí, šest kluků a tři holčičky. Jsou to nové děti v naší vísce, které je třeba jak se náleží uvítat. Co jim asi tak mohu říct?

Narodily jste se do krásného místa! Doubravice je malá obec, nikdy neměla ani 400 obyvatel, ale je dobrá vesnice – přátelská, pohodlná, tichá a čistá. Děti tu mohou bezpečně objevovat svůj první malý svět lidí, zvířat a přírody. Je to skvělé místo k zapuštění kořínků, které tvoří základnu zdravé lidské duše. Ale vy porostete a brzy budete chtít vidět dál, zkusit víc, než vám naše víska může nabídnout. Nejdřív budete dělat malé krůčky – školka je hned ve vedlejší vsi, škola o kousek dál. Jak porostete vy i vaše poznání, svět se vám bude otvírat dál, plátek po plátku, lákavý, tajemný, vábící k prozkoumání. A vy za ním půjdete! Někdy lehce vyběhnete, jindy budete váhavě vykukovat a svoje kroky jistit. Je jedno, jak daleko se nakonec zatouláte, když si s sebou ponese ten základní pocit bezpečí. Jistotu, že někde tam daleko, usazená v líbezných krajinách Podkrkonoší, je vesnice, která se ani moc nemění a kam vy stále nějakým způsobem patříte.

Vím, o čem mluvím. Vyrůstala jsem ve velkoměstě, putovala světem, viděla kypící milionové metropole, žila na velmi různých místech. Skoro všude se mi aspoň líbilo, mnoho míst jsem měla doopravdy ráda. Přizpůsobit se tak různorodým podmínkám nebylo vždy snadné, ale šlo to – s rodinou po boku a hřejivým obrazem jednoho starobylého mlýna z opuštěného krkonošského údolí v srdci. Víte, když jsem měla opravdu hnusný sen, tak byl o tom, že o toto místo přicházím.

Vím, o čem mluvím. Vyrůstala jsem ve velkoměstě, putovala světem, viděla kypící milionové metropole, žila na velmi různých místech. Skoro všude se mi aspoň líbilo, mnoho míst jsem měla doopravdy ráda. Přizpůsobit se tak různorodým podmínkám nebylo vždy snadné, ale šlo to – s rodinou po boku a hřejivým obrazem jednoho starobylého mlýna z opuštěného krkonošského údolí v srdci. Víte, když jsem měla opravdu hnusný sen, tak byl o tom, že o toto místo přicházím.

Znovu procházím pohledem oněch devět jmen a doufám, že pro všechny tyto děti se stane naše víska místem krásného dětství, kde načerpají sebedůvěru a optimismus k dobývání velkého světa. A že se sem budou vracet. Kdo ví? (Třeba tu jednou budeme vítat i jejich děti:))

DĚTSKÝ DEN V DOUBRAVICI

Dětský den má v Doubravici opravdu dlouholetou tradici, ale tento rok to vypadalo, že se neuskuteční. 1. červen se nezadržitelně blížil a nikdo nic nevěděl, organizátorky loňského ročníku se od pořádání toho letošního víceméně distancovaly, občané marně vyhlíželi plakátky, ptali se na dětský den pana starosty... Někdy 3. června jsem na návsi potkala Janu Štěpánovou, kamsi spěchala: „Dětský den bude, v neděli, Honza tiskne plakáty, obtelefonovala jsem ‚Pekařky‘ a mládež. To nemůžu dopustit, už jen kvůli památce pana Fatora, aby nebyl dětský den!!“ A dětský den v neděli 5. června byl a byl velmi vydařený! Na jeho přípravě i realizaci se podílelo mnoho ochotných Doubravičáků a chalupářů, všem patří díky, ale myslím, že bez Jany Štěpánové a bez její umanutosti a houževnatosti by se letos nekonal. Následující řádky nebyly určeny ke zveřejnění, ale byla by škoda nezmínit zásluhy všech, co nezištně přiložili ruku k dílu a obětovali svůj čas pro zdar akce.

Lucie Baliharová

Řešení skryvačky ze str. 10: Čapek, Čech, Drda, Dyk, Hálek, Hora, Mácha, Rais, Sova, Tyl

PODLE OHLASŮ DOPADL DĚTSKÝ DEN DOBRĚ, SUPROVĚ VYŠLO I POČASÍ. PODLE LÍSTEČKŮ BYLO KOLEM SEDMDESÁTI DĚTÍ, A CO MĚ VELMI MILE PŘEKVAPILO, BYL REKORDNÍ POČET POMOCNÍKŮ.

U kasy byla Alenka V. s mamkou Danou M. Ve stánku Alenka V. s Mílou M., pomáhal tam i Olda, ale ten byl s naším Honzou tam, kde to v danou chvíli bylo potřeba. Dále tam prodával, hlavně pití, Petr N., zvaný Špína. Upečené dobrůtky a preclíky vydávala a částečně za symbolickou cenu 5 Kč i prodávala Janička V. Kluci Flečkovi měli nový traktor, děti si do něho mohly vlézt a také ho s autíčky objíždět. Ríša P. přivezl hasičské auto, také do něho mohly děti lézt, troubit a mluvit do mikrofону. Ríša N. obstarával stanoviště s papírovými auty, naše Iva s dětmi vyráběla „placky“ ze špendlíků. Její mamka Ivana malovala dětem na obličej, Manon s kamarádkou zajišťovaly skákání v pytli a chůzi po papírech, Martin S. pomáhal celé dopoledne s přípravami a potom odpoledne obsluhoval stanoviště s chůdami. Míra B. s Matěm měli úžasnou střílnici na balonky pro nejmenší, na terče a bonbony na špejli pro starší. Aneta O. s mamkou měly na starost velkou stavebnici, zde si děti stavěly komíny, domečky, autíčka, vše podle vlastních schopností a adekvátně věku. U Hanky H. se děti střevaly kroužky na tyčky, s naší Janou (F.) a jejím přítelem házely do pusy panáka, Strnadovi měli na starost udírnu a já se pokoušela „moderovat“ a trochu i soutěžit v družstvech. Jelikož byla převážná většina dětí opravdu mrňata, tak jsem hodně připravených věcí nemohla použít.

Měla jsem velkou radost, že nakonec přišel i pan Petřík, protože jedna otázka v kvízu zněla „Jaká je největší ‚rarita‘ Doubravice a i dětského dne, co zcela určitě nemohou mít nikde jinde v Čechách?“ Děti to za pomoci rodičů uhodly, ale jelikož už pan Petřík opravdu velmi málo slyší a bohužel i vidí, tak nechtěl odpovídat na otázky, ale dovolil mně, abych o něm něco trochu řekla, mimo jiné i to, jak chodili i v zimě bosí, a když už jim byla strašná zima, tak si čůrali na nohy... Dětem zamával a ony jemu, bylo to dojemné... Vydržel mezi námi kolem tří hodin a prý si to užil. Pan Petřík nejdříve nechtěl přijít, ale pak si prý uvědomil, že je to určitě naposledy, a tak přišel k radosti mé a určitě i ostatních. Ještě bych zapomněla na Dášu R. s pejskem. Měla velmi zajímavé povídání, hlavně o tom, jak se máme chovat k pejskům, které neznáme. Jinak pekla Dana M. koláčky a rohlíčky, Maňka M. skvělé řezy, Alenka, bývalá Machková, větráčky, Hanka H. výborné jablečné řezy, Jana K. bábovku a já kokosky, preclíky a perníčky, ale ty dostávaly děti u soutěží. „Francoa“ pekla palačinky, takže děti dostávaly palačinku, pečenou dobrůtku - dle výběru, 4 preclíky svázané mášličkou a limonádu. Nejméně pět kluků z Piškotek, ještě nejmenovaných, pomáhalo při přípravě a úklidu, prostě všichni byli naprosto skvělí a já z toho mám veelkou radost. Hrozně nerada bych na někoho zapomněla, děkuji za obrovskou podporu a pomoc i Gábince, která nemohla přijít, ale dodala krásné odměny atd...Všichni říkali, že pomohou i příště, a ještě se přidávalo plno dalších, a tak doufám, že tradice dětského dne v Doubravici bude bez ohrožení pokračovat.

Jana Štěpánová

Upozornění

Firma Mejsnar z Kunčic nad Labem, která již druhým rokem zajižď **vždy v pátek** se svou pojízdnou prodejnou k budově obecního úřadu a nabízí k prodeji mléko z vlastní farmy, smetanu, jogurty, kefir, tvaroh a sýry, změnila čas příjezdu. Od června si mléčné výrobky firmy Mejsnar můžete zakoupit **v 16.15**.

Z KRONIKY OBCE DOUBRAVICE

rok 1924, dokončení

Kampelička – 16. 3. Byly volby v Kampeličce. Tentokrát byly rušnější, neboť mladá generace žádala o zastoupení ve správě Kampeličky. Opozice aspoň částečně zvítězila. Vklady na knížkách 1 378 479 Kčs, zápůjčky 228 680 Kčs, podíly 1 170 Kčs, res. fond 10 870 Kčs, čistý zisk 5 593 Kčs, obrát za rok 2 058 619 Kčs. Pokladník: Fr. Šturm. Počet členů 117.

Listonoš - Do výslužby odešel Josef Reil, dlouholetý listonoš. O místo žádal legionář Josef Štěpán a František Rulf, který místo obdržel a 1. 5. nastoupil službu.

Tragické úmrtí – Při práci v písničku na velkostatku Velehrádek byl 17. 9. Zасыпán a usmrčen Antonín Kráčmar. Veškeré záchranné práce byly bezvýsledné.

Spor o vodu – Mezi Františkem Flečkem a Josefem Hrdinou vypukl spor o vodu. Soudní komise dala za pravdu Josefu Hrdinovi.

Obecní zastupitelstvo – Obecní zastupitelstvo mělo pravidelné schůze jednou za dva měsíce. Řešilo otázky stavební, sociální, hospodářské, úpravu cest, potoka, kulturní věci, stavbu obecního hřbitova, elektrizaci obce, telefon. Nejdříve důkladně upravena cesta ke škole a u stezнику můstek. Potom postupně přikročeno ke všem opravám a úpravám. Práce bylo dosti, ale byla radostná, neboť velká většina občanů měla pro ni pochopení.

Obecní hřbitov - Ke konci roku zase byla veřejnost vzrušena. 29. 12. zemřela Ant. Kostková a vyslovila poslední přání – odpočívati na místním hřbitově. Hřbitov však nebyl zkolaudován a oplocen. Fr. Strnad, příbuzný zemřelé, požádal okresní úřad o povolení pohřbení v místě. Okresní úřad svolil, ale pod podmínkou, že hřbitov bude do dne pohřbu oplocen. Nastal boj s časem. Potřebné dříví na oplocení si rozebrali sami občané. Jedni řezali tyčky, druzí je skřabali a jiní připravovali plotnice. Do dvou dnů hřbitov oplocen. Vrata zapůjčil Ant. Hrdina. Vše bylo připraveno k pohřbu. Svorná práce plně zvítězila. Účast na pohřbu byla veliká, hlavně z řad opozice, neboť čekali, že čsl. farář hřbitov vysvětlí na československý. I v tom byli zklamáni. Hřbitov otevřel a předal veřejnosti starosta obce Josef Černý, který prohlásil, že vybudovaný hřbitov je a bude vždy hřbitovem obecním. Potom teprve byl proveden pohřeb.

Počasí – Leden sněživý, v únoru plískanice, březen mrazy, duben studený, ke konci teplý, bouře, větry, sníh. Velikonoce studené. Jarní práce prováděny za mokra. Žita slabá. 20. 7. – 22. 7. veliké teplo, obzvláště 22. 7., žně začaly 20. 7. Srpen pěkný, potom deštivý. Deště trvaly až do 6. 9. Oves téměř shnil. V listopadu přšelo, v prosinci napadl sníh.

Rok 1924 byl u nás rokem rušným a plným práce. (*Kráceno, příště rok 1925*)

Lucie Baliharová

SMÍRČÍ KŘÍŽE

V jarním čísle DO jsem se začala věnovat drobné sakrální architektuře v Doubravici, na Zálesí a na Velehrádku a přislíbila jsem, že se v tomto čísle blíže zaměřím na smírčí kříže. Na toto téma byl v Občasníku uveřejněn článek již zhruba před dvaceti lety (bohužel ho nemám k dispozici). Protože se naše čtenářská základna proměňuje, jistě nebude na škodu se smírčími křížemi znovu věnovat.

Smírčí kříže jsou vlastně svědky z oblasti právního řádu dávných dob. Tradice vztyčování smírčích křížů sahá nejspíše do dob gotiky, tedy období vrcholného středověku. Obecně je ale velmi těžké stanovit jejich stáří. Nacházejí se na místě, kde byl v minulosti spáchán těžký zločin, případně se událo neštěstí spojené se smrtí. Zvyk vztyčovat smírčí kříže na místech neštěstí úzce souvisí s pokáním. Nábožensky založená středověká společnost znala dobře tradici pokání, kdy se provinilý člověk oprostoval od svých hříchů a snažil se dosáhnout smíření s Bohem. A odčinění viny se promítlo i do trestního řádu. Proto se někdy ukládala, jako část rozsudku, povinnost vytesat (později i třeba jen nechat dát vytesat) kříž na usmíření duše a rodiny oběti. Smírčí kříže tedy vznikaly jako trest nebo jako připomínka neštěstí. Na mnoha křížích můžeme rozpoznat nezřetelné obrysy vražedných zbraní, případně cechovních znaků, připomínajících původní povolání oběti.

Smírčí kříže jsou většinou robustní, až 1,5 metru vysoké kamenné kříže. Často bývají doplněny dalšími rytými ornamenty (zbraně, znaky, nástroje) nebo nápisem.

SMÍRČÍ KŘÍŽE MEZI DOUBRAVICÍ A ZÁBŘEZÍM

Umístění smírčích křížů nebylo náhodné, vždy mělo nějaký důvod, historie je však už mnohdy zapomenuta. Ale sem tam se jejich příběhy dochovaly a tradují se z generace na generaci. Časem příběhy získávají nové detaily, tak jak si je vypravěč přibarví dle své fantazie... Příběh o přátelství až za hrob s sebou nesou i dva smírčí kříže krčící se v příkopě mezi Doubravicí a Zábřezím. První, poněkud odkloněný od silnice, najdete cestou ke hřbitovu, společnému pro obce Doubravice a Zábřezí, ten druhý se schovává kousek od křižovatky Zábřezí – Řečice.

Hrdiny příběhu jsou dva kamarádi, Matěj Neumann z Doubravice a Kryštof Pecka ze Zábřezí. Spolu vyrůstali, prováděli klukoviny, vždy při sobě stáli a nikdo je nedokázal rozeštvat. Matěj se vyučil krejčím. Byl drobnější postavy, štíhlý a pružný jako březový proutek, dbal na slušivé oblečení, rád nosil, co si sám ušil. Kryštof byl naopak náramný silák, málokdo si troufl pustit se s ním do křížku, vyučil se řezníkem. Všichni z obou vesnic i širokého okolí věděli, že ty dva nerozdělí nic, snad jen smrt.

Proto nikdo nemohl pochopit rychle se šířící zprávu o velké tragédii, v pondělí 10. února 1688 byli oba mladíci nalezeni bez známek života, v kalužích krve, v roztrhaných šatech. Mrtvá těla byla od sebe vzdálena několik stovek metrů. Co se tehdy stalo? Pravdivá příčina smrti obou mladíků zůstala navždy zahalena tajemstvím, ale příběhy si žijí svým životem a povídají se.

V jednom z vyprávění je příčina tragédie prostá. Přátelství může být sebepevnější, ale jak věrným kamarádům vstoupí do cesty pohledné děvče, často je přátelství u konce. Skoro každé pondělí chodili Matěj s Kryštofem do Dvora Králové nechat si nabrousit své pracovní nástroje, Matěj nůžky a Kryštof nože. Toho únorového pondělí je cesta z města do Záleského vrchu unavila a taky byli dost promrzlí, zastavili se tedy v hostinci na Zálesí na žitnačku pro zahřátí. Když se posilnili několika doušky pálenky, vydali se z kopce dolů ke svým domovům. Cestou si svěřovali své první zkušenosti s láskou, na jaké děvče si myslí... Ouha, oba si mysleli na to samé, Andulku Kovářovic, děvče s doličky ve tvářích a s hřívou plavých vlasů. Začali se dohadovat, kdo má větší šanci dobýt její srdce. Hádka přerostla ve rvačku a ke slovu se dostaly i pracovní nástroje obou chasníků. Matěj vypustil duši nedaleko dnešního hřbitova, Kryštof se z posledních sil snažil dostat domů, u křižovatky k Zábřezí však i jemu síly došly a do rána vykrvácel.

Jiný příběh je oslavou přátelství, které ani smrt nerozdělí. Opět v něm vystupují dva chasníci, snad opět Matěj, krejčí, a Kryštof, řezník. V neděli oba mládenci seděli spolu v hospodě, každý před sebou džbánek piva. Matěj byl vystrojený, vše si sám ušil, ale naporáděný byl, že budil dojem boháče, obchodníka z města. Do poloprázdné hospody přišli i čtyři cizí muži, hlučně se smáli, nikdo je neznal, ale nikdo se jich na nic neptal. Dva z nich po nějaké době vyšli na dvůr, pak si musel odskočit i Matěj. Následovali ho zbylí dva neznámí muži. Kryštof mezitím s kýmsi dohadoval porážku býka, když zjistil, že jeho kamarád je pryč a pryč jsou i všichni čtyři pobudové, jala ho zlá předtucha. Vyběhl z lokálu na dvůr, rozhlížel se a náhle zaslechl své jméno. Matěj ležel v krvi, ale ještě dýchal. Ti cizáci ho díky oblečení považovali za bohatého a chtěli ho okrást. Kryštof chtěl kamaráda pomstít a vydal se za lupiči, utíkal směrem k Zábřezí, když najednou za sebou zaslechl dupot. To zločinci pronásledovali Kryštofa, nechtěli mít svědka a hodlali se Kryštofa zbavit. Doběhl až ke křižovatce, tam ho dostihli. Kryštof byl sice silák, ale co zmůže jeden proti čtyřem? Bil se statečně, ran rozdal nepočítaně, ale dost jich i utřil. Pak jeden z lotrů vytáhl dlouhý nůž, Kryštof se lekl, na okamžik zaváhal a to už ho poslala rána, zasazená klackem přímo do hlavy druhým kumpánem, k zemi. O tom, zda byli vrahové někdy dopadeni, příběh mlčí.

Na památku dvojího neštěstí byly v místech skonu obou chlapců vztyčeny smírčí kříže, na tom u hřbitova je dosud patrná silueta vyrytých nůžek, krejčovského nástroje, na tom druhém se zub času, déšť, vítr a mech podepsaly výrazněji, zda tu byl vyryt obrys řeznického nože či jiného atributu řeznického řemesla se už můžeme jen dohadovat.

SMÍRČÍ KŘÍŽE NA ZÁBŘEZÍ

Pod košatou památnou lípou, jejíž stáří se odhaduje na více jak dvě stě let, jsou seřazeny tři smírčí kříže, různých tvarů a velikostí. Tři kříže, tři příběhy.

Příběh první vypráví o konšelovi, špatném člověku, kterého nikdo neměl rád. Jednou v hospodě dostal konšel facku. Proč ji dostal, se neví. Zůstat dlužníkem by bylo pod jeho úroveň, a tak facku vrátil. V hospodě se strhla mela, každý z vesnice si chtěl s konšelem vyřídit účty. Nakonec byl umlácen. Majitel hospody, aby si usmířil Pánaboha, konšelovu vdovu i úřady, nechal na své náklady postavit smírčí kříž.

Snad nešťastná náhoda, snad konkurence v lásce stála život cizince, který v noci bušil u vrat statku. Sedlák, téměř hluchý, považoval nenadálé zvuky za pokus o vloupání, popadl palici na zabíjení prasat a udeřil. Jenže ten cizí

muž nebyl lupič, prý si v roztržitosti spletl stavení. Nebo to bylo úplně jinak. O žádného cizince se nejednalo, nýbrž o mládence, který už nějakou dobu broudil za sedlákovou děvečkou, jenže s ní měl své úmysly i sám sedlák. Sedlák se pak kál ze svého hrůzného činu a nechal vytvořit kříž.

Třetí kříž pod zábřežskou lípou byl postaven jako vzpomínka na smrt husara, který se nocí hnal na svém koni bůhví kam. Chtěl přeskočit úvoz, ale při skoku spadl z koně a na místě byl mrtev.

O KŘÍŽÍCH V SEDLCI

Náš region je na smírčí kříže vcelku bohatý, kromě Doubravice a Zábřezí najdete další v nedalekém Sedlci. Je připomínkou hádky dvou chasníků o krásnou Magdalénu, jeden byl ze sousedního Mířejeva, druhý ze sousední vsi na druhou stranu, ze Vřeštova. Jejich hádka přerostla v bitku, z níž nevyšel vítěz, zaplatili stejnou mincí, ubodání zemřeli na vykrvácení. Jeden kříž se nachází za hasičskou zbrojnicí, je na něm dosud patrný reliéf mečíku či nějakého bodla. Druhý kříž by se měl nacházet o kousek dál a dle záznamu M. Preclíka by měl být podobný tomu prvnímu, jen mnohem více narušený mechy a lišejníky.

Snad stejné kříže, ale úplně jiný příběh. Vyprávění o hádce dvou řemeslníků, ševce a krejčího, o přednostech svého řemesla a o to, čí řemeslo je pro lidi záslužnější, zaznamenala Lenka Antošová pro knihu *Pověsti Královédvorská*, jež v roce 2004 vydala královédvorská knihovna Slavoj.

Oba řemeslníci v parném létě chtěli ukojit svou žízeň, rozohněni pivem jejich pře o přednostech vlastního řemesla vygradovala ve vzájemné zabití. Venkovský lid nedovolil pohřbení obou mrtvých v posvěcené půdě lanžovského hřbitova, a tak byli pohřbeni pro výstrahu sousedům na návsi nedaleko sebe. Dle tohoto vyprávění by na obou křížích měly být patrné při bedlivé prohlídce nůžky, nástroj krejčího, a na druhém snad ševcovské kopyto.

Kterému vyprávění věřit, těžko rozhodnout, pravdu bude možná úplně jiná. Každopádně, až pojedu přes Sedlec, určitě se vydám oba svědky sváru o jednu dívku, či o sváru o řemeslo hledat.

Použitá literatura:

PRECLÍK, Vladimír. *Smírčí kameny*. Ilustroval Rostislav VANĚK. Praha: Československý spisovatel, 1990. ISBN 80-202-0174-2.

Pověsti Královédvorská. Ve Dvoře Králové nad Labem: Městská knihovna Slavoj, 2004. ISBN 80-239-3031-1.

Pozn.: V současné době připravuje knihovna Slavoj nové, rozšířené vydání pověstí Královédvorská s názvem *Zvič naslouchá příběhům*. Najdete zde i povídání týkající se naší vesnice a ilustrace, které jsou dílem doubravické výtvarnice Kateřiny Hornychové Baliharové. Křest knihy se uskuteční ve výstavní síni Staré radnice 29. září.

Lucie Baliharová

DOKONALÉ PRÁZDNINY

Ležím v trávě a lenivě pozoruju bílá oblaka povalující se na modrém nebi. Snažím se zachytit vůni připravovaného oběda, pusu mám červenou od malin a višní a přemýšlím o tom, jestli děda přivezl z města meloun. Jsou přece prázdniny...

Ač už prázdniny nemají dokonce ani moje děti, je pro mě pořád začátek července dobou očekávání. A vzpomínek na babičku a dědu ve Dvoře Králové. Na městský byt i na zahradu poblíž hřbitova, kde jsme jako děti našly jednu formu ráje.

Přemýšlím, v čem spočívalo to kouzlo? Nechodívali jsme za atrakcemi, na výlety se jezdilo jen sporadicky, nejvíc času jsme trávili právě na zahradě, v lese, a ve městě mezi cukrárnou, koupalištěm, knihovnou a knihkupectvím. Z pohledu dnešní úrovně bavení dětí: nuda, čistá nuda. Ano, pomáhali jsme s různými pracemi, ale vždy jen tak, aby následující lenošení bylo ještě sladší.

A v tom to asi bude. Po organizovaném školním roce, s vidinou organizovaného tábora a cestováním nabitě dovolené s rodiči, byl pobyt u babičky a dědy vlastně jediným časem, který jsme měli úplně pro sebe. A že člověk takový čas nutně potřebuje!

Když koukáte do nebe a jedinou starostí je, co bude k obědu, tak se v hlavě dokáže chaos tisíce zážitků utřídit do přehlednější tkaniny poznání a zkušeností. Ovšem musím podotknout, že se to nikdy nezvrhlo ve zvlčení – babička s dědou byli učitelé a vlčení netolerovali. Vždy měli cit pro hranice. A navíc nám trpělivě naslouchali, to bylo taky velmi důležité.

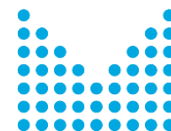
A tak bych ráda připomněla babičkám a dědečkům, kteří se už těší na svá prázdninami obdařená vnoučata, aby si připomněli, že děti nepotřebují jen nabitý program, ale i chvíle klidu, kdy si v hlavě i srdci zpracovávají zážitky a vytvářejí si tak své osobité já.

I já budu letos v létě babičkovat a cítím velkou odpovědnost. Ty nádherné prázdniny, které jsem si kdysi užívala s babičkou a dědou já, je totiž potřeba po další generaci poslat dál.

Dagmar Ruščáková

CESTOVÁNÍ DO ZAHRANIČÍ S DĚTMI

Rodinné dovolené spojené s cestováním do zahraničí znamenají i vyřízení cestovních dokladů. Co vše je potřeba zařídit při cestování s dětmi? Věděli jste například, že i děti mohou do členských států Evropské unie a dalších vybraných evropských zemí cestovat na vlastní občanský průkaz?

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

CESTOVNÍ PAS I OBČANSKÝ PRŮKAZ JSOU PRO DĚTI LEVNĚJŠÍ

Bliží se čas dovolených a s ním čeká mnohé rodiny cesta k moři či do hor za hranice České republiky. Pro cestování s dětmi do zahraničí již čtvrtým rokem platí, že i dítě musí mít vlastní cestovní doklad, jelikož v roce 2012 došlo nařízením Evropské unie ke zrušení možnosti cestovat na zápis v cestovním dokladu rodiče. Pro rodiče to ovšem neznamená, že se jim kvůli pořízení cestovního dokladu pro děti dovolená nějak zásadně prodraží. Cestovní pas pro dítě do 15 let totiž stojí 100 Kč a dobu platnosti má stanovenou na 5 let.

Vzhledem k nestabilní bezpečnostní situaci v některých zemích, které byly dlouhodobě turistickými destinacemi, jako například Egypt nebo Turecko, se dá letos očekávat nárůst zájmu o cestování po Evropě, a proto jistě potěší možnost cestovat po většině států Evropy pouze s občanským průkazem. Na ten je nyní možné vycestovat do zemí Evropské unie a také do Albánie, Bosny a Hercegoviny, Černé Hory, Makedonie, Norska, Srbska, Švýcarska a na Island. Cena za vydání občanského průkazu pro dítě do 15 let je 50 Kč a doba jeho platnosti 5 let.

CESTOVNÍ DOKLADY JSOU HOTOVÉ DO 30 DNŮ

O vyřízení cestovního pasu nebo občanského průkazu pro dítě do 15 let žádá zákonný zástupce, tedy zpravidla rodič, kterému stačí s dítětem zajít na nejbližší obecní úřad obce s rozšířenou působností. K žádosti, kterou na místě zpracuje úředník, není nutné přikládat fotografii; úředník pořídí fotografii dítěte přímo na úřadu při podání žádosti. Při podání žádosti zákonný zástupce předkládá svůj průkaz totožnosti a rodný list dítěte. V případě, že má dítě vydán již platný občanský průkaz nebo cestovní doklad, lze tento předložit místo rodného listu.

Lhůta pro vydání cestovního pasu nebo občanského průkazu činí maximálně 30 dnů. V případě vycestování v kratší lhůtě než 30 dnů je možné požádat o vydání cestovního pasu ve zkrácené lhůtě 6 pracovních dnů; tento úkon je ovšem u dětí zpoplatněn poplatkem ve výši 2 000 Kč. Bližší informace k vyřizování osobních dokladů lze nalézt na webu Ministerstva vnitra na adrese: www.mvcr.cz/clanek/osobni-doklady.

INFORMACÍ NENÍ NIKDY DOST

V případě, že má dítě cestovat mimo Evropskou unii, doporučujeme se předem informovat u zastupitelského úřadu daného státu, jaké jsou podmínky vstupu, pobytu a vycestování s nezletilým dítětem. Je také třeba dát si pozor na to, že některé státy mimo Evropskou unii mohou vyžadovat určitou minimální dobu platnosti cestovního dokladu při vstupu na jejich území nebo ukončení pobytu – nejčastěji činí požadovaná minimální doba platnosti 6 měsíců.

Podrobnosti k těmto i dalším podmínkám (např. vízová povinnost) lze zjistit u zastupitelského úřadu daného státu, popřípadě je lze nalézt na webu Ministerstva zahraničních věcí www.mzv.cz v sekci „Cestujeme“ a dále v části „Státy a území – informace na cesty“.

Mgr. Jana Vildumetzová, náměstkyně ministra vnitra

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

Významná životní jubilea oslavili a oslaví:

červenec – Marie Houžvičková, Jaroslav Honzák, Dagmar Haňáčková, Marie Hrdinová, Zdenka Čerychová

srpen – Věra Karlová, Eva Brdičková, Martin Ruščák, Jaroslav Čapek, Saša Svatoš

říjen – Vlastimil Jarolímek, Petr Pařík, Miroslav Šinkman, Čeněk Petřík, Ludmila Ježková

Velmi se omlouváme paní Libuši Vondroušové za chybně uvedené jméno ve Společenské kronice jarního čísla DO.

PRO BYSTRÉ HLAVY

Skrývačky - naši básníci a spisovatelé

Vezmi klíč a pekaři hned otevři dveře.

Děvče chtělo ještě jeden pomeranč.

Proč jsi ten hadr dala mezi prádlo?

Líbily se mi ty zahrady kolem zámku.

Kamarádka mi zítra natrhá lekníny.

(Řešení na straně 5)

Dobrodruh o Rakousku rád vyprávěl.

Je to sedmá chata od našeho domu.

Zítra vezmu bratra i sestru na výlet.

To tvrdé maso vaříme už dvě hodiny.

Vedl jsem naše hosty lesními cestami.

Ing. Josef Brož

Svůj Občasník najdete také zde: www.doubravice.cz

Doubravický občasník

Vydává kulturní a sociální komise OÚ v Doubravici. **Vychází nepravidelně.**

Odpovědný redaktor Mgr. Lucie Baliharová. Grafická úprava Mgr. Štěpánka Odráškova.

Vaše příspěvky zasílejte na: doubravicky.obcasnik@seznam.cz Adresa redakce: Obecní úřad Doubravice, www.doubravice.cz

Registrováno referátem Okresního úřadu v Trutnově č. j. Kult. MK ČR E 12881.